

Sygnatura akt VI Ka 205/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **24 kwietnia 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Schoenborn

Sędziowie SSO Grzegorz Kiepusa

SSO Grażyna Tokarczyk (spr.)

Protokolant Barbara Szkabarnicka

przy udziale Bożeny Sosnowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2015 r.

sprawy **A. S.** ur. (...) w Z.

syna Z. i E.

oskarżonego z art. 178a§4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrzu

z dnia 3 grudnia 2014 r. sygnatura akt VII K 1102/13

na mocy art. 437 § 1 kpk i art. 636 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną;
2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych) i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych).

Sygn. akt VI Ka 205/15

UZASADNIENIE

A. S. oskarżony został o to, że:

I. w dniu 15.09.2013 roku w Z. kierował pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się zawartością alkoholu w wydychanym powietrzu I wynik badania: 0,82 mg/l, II wynika badania 0,81 mg/l, będąc uprzednio prawomocnie skazanym za to samo przestępstwo ponadto przestępstwa dopuścił się w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Zabrzu sygn. akt. VII K 374/12 tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

II. w dniu 25.09.2013r. w Z. na ul. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się zawartością alkoholu w wydychanym powietrzu: I badanie 0,45 mg/l, II badanie 0,50 mg/l, prowadził w ruchu lądowym motorower marki J. o nr rej. (...), naruszając obowiązujący sądowy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych wydany w dniu 23

października 2012r. przez Sąd Rejonowy w Zabrze sygn. akt. VII K 374/12 w okresie od 31.10.2012r. do 31.10.2016r. tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

Sąd Rejonowy w Zabrze wyrokiem z dnia 3 grudnia 2014 r. sygn. akt VII K 1102/13 uznał oskarżonego A. S. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów z tą zmianą, że w dniu 15 września 2013 roku oskarżony prowadził pojazd mechaniczny w postaci samochodu osobowego marki S. (...), które to czyny stanowią ciąg dwóch przestępstw z art. 178a § 4 k.k. i za to na mocy art. 178 a § 4 k.k. przy zast. art. 91 § 1 k.k. skazał go na jedną karę 1 roku pozbawienia wolności; na mocy art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 6 lat, na mocy art. 49 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do zapłaty świadczenia pieniężnego w kwocie 800 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w części dotyczącej kary w zakresie punktu 1 – orzeczenia kary 1 roku pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania zarzucając obrazę przepisów postępowania w postaci art. 7 kpk, która miała wpływ na treść orzeczenia, poprzez uznanie, że zgromadzony materiał dowodowy wskazuje na negatywną prognozę kryminologiczną w stosunku do oskarżonego, co ma istotne znaczenie w zakresie orzeczonej kary, podczas, gdy zgromadzone w sprawie dowody w postaci wywiadu środowiskowego, jak i wyjaśnień oskarżonego, którym Sąd dał wiarę wskazują na istnienie w sprawie pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonego, błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że nie zachodzą w sprawie okoliczności uzasadniające warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego oraz że nie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym stanowi art. 69 § 4 kk.

Obrońca wniósł o zmianę wyroku w punkcie 1 i orzeczenie wymierzonej kary w warunkowym zawieszeniu jej wykonania na okres próby w granicach określonych ustawą, zmianę w punkcie 2 i orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w dolnych granicach ustawowego zagrożenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie, a podnoszone w niej argumenty uznać należało za pozostające bez wpływu na treść wyroku, tak w zakresie orzeczenia o winie, jak i karze oraz środka karnym.

Jako okoliczność, która winna wedle obrońcy odnieść skutek w postaci łagodniejszego orzeczenia kary, a szczególnie w postaci warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności jest przyznanie się do winy, podjęte leczenie odwykowe oraz fakt zatrudnienia oskarżonego i spoczywający na nim obowiązek alimentacyjny.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że powyższe okoliczności miał w polu widzenia Sąd I instancji i uwzględnił je, przy czym nie można przeceniać przyznania się oskarżonego do winy w sytuacji zatrzymania go w trakcie popełnienia przestępstw, zaś wyrażana skrucha wobec świadomości grożącej represji karnej jest też zrozumiała, z kolei fakt podjęcia leczenia odwykowego nie może być tak jednoznacznie pozytywnie oceniany, gdy weźmie się pod uwagę niepoprawność oskarżonego, który był już kilkakrotnie karany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, które to skazania nie wzbudziły w oskarżonym żadnej refleksji.

W niniejszej sprawie po stronie oskarżonego pozostaje, zatem nagromadzenie okoliczności obciążających.

Oskarżony był uprzednio karany za prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości. I tak wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 26 stycznia 2012 roku sygn. akt VII K 850/11 została mu wymierzona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, pomimo zastosowania takiego środka probacyjnego doprowadził jednak do zarządzenia jej wykonania, ostatecznie karę wykonano w systemie dozoru elektronicznego.

W okresie próby, w niewiele ponad miesiąc po uprawomocnieniu tego wyroku popełnił przestępstwo surowiej kwalifikowane, bo jak w niniejszej sprawie z art. 178a § 4 kk, za co wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 23 października 2012 roku sygn. akt VII K 374/12 znowu skazany został na karę pozbawienia wolności z warunkowym

zawieszeniem jej wykonania. Kolejno za takie przestępstwo wyrokiem z dnia 12.06.2013 roku sygn. akt VII K 49/13. Wreszcie wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 21 sierpnia 2013 roku sygn. akt VII K 146/13 za czyn z art. 244 kk, polegający na niezastosowaniu się do orzeczonego wcześniej środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na karę pozbawienia wolności bez zawieszenia. Owszem wówczas nie prowadził pojazdu w stanie nietrzeźwości, lecz ów czyn potwierdza lekceważący stosunek, jaki oskarżony przejawia wobec porządku prawnego i wyroków sądowych.

Zaledwie w dwadzieścia pięć dni po ostatnim skazaniu oskarżony popełnił pierwsze z objętych niniejszym postępowaniem przestępstwo, bo w dniu 15 września 2013 roku, a kiedy toczyło się w tym przedmiocie postępowanie, zaledwie dziesięć dni później drugi z czynów, każdorazowo w stanie znacznego upojenia alkoholowego.

Dodatkowo oskarżony swoimi zachowaniami wypełnił tak znamię uprzedniej karalności za czyn z art. 178 a § 1 kk, jak i prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości w okresie obowiązującego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego wcześniej przez Sąd .

W tym stanie rzeczy nie sposób uznać, aby wymierzona kara 1 roku pozbawienia wolności raziła swą surowością. Prawdłowo Sąd orzekający ocenił także, iż w wypadku oskarżonego nie można doszukać się okoliczności o których mowa w art. 69 kk, ani w zakresie okoliczności prognostycznych o których mowa w § 1, ani tym bardziej szczególnych okoliczności z § 4 tego przepisu.

Zasady wymiaru kary kształtują przepisy art. 53 kk i następnych, przy tym oprócz zasady swobody sędziowskiej, sądowy wymiar kary kształtują również inne zasady. Należy tutaj wskazać zasady kodeksowe o charakterze normatywnym, pomijając zasady ogólnoprawne (np. praworządności, równości wobec prawa) i formułowane w literaturze zasady o charakterze pozadyrektywalnym (np. ekonomii kary).

Do najważniejszych zasad kodeksowych należą- zasada humanitaryzmu, zasada indywidualizacji kary i środków karnych, zasada preferencji kar i środków nieizolacyjnych, zasada zaliczania rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet kary.

Z kolei w art. 58 § 1 kk znajduje praktyczny wyraz przyjęta w założeniach obowiązującego k.k. zasada preferencji kar nieizolacyjnych we wszystkich tych wypadkach, w których sąd ma możliwość wyboru rodzaju kary. Dotyczy to przede wszystkim sankcji alternatywnych. W takich wypadkach sąd powinien rozważyć w pierwszej kolejności orzeczenie grzywny, kary ograniczenia wolności, zastosowanie warunkowego umorzenia postępowania albo orzeczenie samoistne środka karnego. Sąd może również orzec karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (art. 69), natomiast bezwzględna kara pozbawienia wolności stanowi środek ostateczny (ultima ratio), po który można sięgnąć tylko wtedy, gdy żadna z wymienionych kar lub żaden środek karny "nie może spełnić celów kary" (art. 58 § 1 in fine). Oznacza to, że orzeczenie bezwzględnej kary pozbawienia wolności w wypadku sankcji alternatywnych wymaga szczególnego uzasadnienia przez sąd (Komentarz do art.58 kodeksu karnego (Dz.U.97.88.553), [w:] A. Marek, Kodeks karny. Komentarz, LEX, 2007, wyd. IV).

W warunkach niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że istotnie żadna z kar w postaci wolnościowych „nie może spełnić celów kary”, A. S. korzystał już uprzednio z dobrodziejstwa kar wolnościowych, a daną mu szansę poprawy zmarnował, tym samym wykluczając możliwość stawiania pozytywnych prognoz i przewidywania, że w wypadku nie wykonania kary nie popełni kolejny raz przestępstwa. Oskarżony winien mieć świadomość, że kara ma stanowić nie tylko nauczkę i nieść ze sobą cel wychowawczy, ale jednym z jej celów jest też represja, która ma mieć cel wychowawczy, co w tej sytuacji prowadzi do konieczności orzeczenia kary realnie dolegliwej, co na przyszłość pozwoli oskarżonemu podejmować właściwe decyzje życiowe, przeciwieście decydując się na prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwym oskarżony był już zatrudniony, miał na utrzymaniu dzieci, a mimo tego podobnie jak zlekceważył porządek prawny, tak postąpił wobec swych powinności społeczno rodzinnych, za nic mając tak zatrudnienie, jak i rodzinę.

Podobnie ocenić należało adekwatność orzeczenia względem oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w wymiarze 6 lat, w istocie w tej części brak w apelacji zarzutów. W postawie oskarżonego nie można dostrzec jakichkolwiek okoliczności, które pozwalałyby na przyjęcie, że zamierza on przestrzegać zasad porządku prawnego, w tym przepisów ruchu drogowego, przeciwnie swoim zachowaniem stwarza dla tego ruchu duże zagrożenia. Dlatego nie mogło znaleźć zrozumienia dla domagania się wymierzenia oskarżonemu środka karnego na okres minimalny wskazany w ustawie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że rodzaj zastosowanej kary, jej wymiar, a także nie stosowanie środka probacyjnego zasługuje na akceptację.